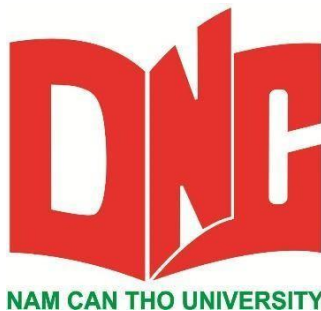

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA CƠ KHÍ ĐỘNG LỰC

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
NGHIÊN CỨU VÀ THIẾT KẾ
MÔ HÌNH HỆ THỐNG
ĐÁNH PAN ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ Ô TÔ

TRẦN HỮU NGHỊ

Ngành: Công Nghệ Kỹ Thuật Ô Tô

Mã số ngành: 7510205

Cần Thơ, 07/2024

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA CƠ KHÍ ĐỘNG LỰC

HỌ TÊN TÁC GIẢ
TRẦN HỮU NGHỊ
MSSV: 200770

NGHIÊN CỨU VÀ THIẾT KẾ
MÔ HÌNH HỆ THỐNG
ĐÁNH PAN ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ Ô TÔ

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC
NGÀNH: CÔNG NGHỆ KỸ THUẬT Ô TÔ
Mã số ngành: 7510205

GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN
ThS. NGUYỄN HOÀNG ANH

Cần Thơ, 07/2024

CHẤP THUẬN CỦA HỘI ĐỒNG

Khóa luận “Nghiên cứu, thiết kế hệ thống đánh pan trên điều hòa không khí ô tô”, do sinh viên Trần Hữu Nghị thực hiện dưới sự hướng dẫn của ThS. Nguyễn Hoàng Anh khóa luận đã báo cáo và được Hội đồng chấm khóa luận thông qua ngày 14 tháng 7 năm 2024

Ủy viên

Thư ký

Phản biện 1

Phản biện 2

Cán bộ hướng dẫn

Chủ tịch hội đồng

LỜI NÓI ĐẦU

Hòa trong bối cảnh phát triển chung của ngành công nghiệp thế giới. Ngành công nghiệp ô tô ngày càng khẳng định hơn nữa vị thế vượt trội của mình so với các ngành công nghiệp khác. Không còn đơn thuần là những chiếc xe chỉ được coi như một phương tiện phục vụ đi lại, vận chuyển. Những phiên bản xe mới lần lượt ra đời, kết hợp giữa những bước đột phá về công nghệ kỹ thuật và những nét sáng tạo thẩm mỹ tạo nên những chiếc xe đáp ứng được kỳ vọng của người tiêu dùng.

Ngày nay, một chiếc xe ô tô không những phải đảm bảo về tính năng an toàn cho người sử dụng mà nó còn phải đảm bảo cung cấp được các thiết bị tiện nghi nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người tiêu dùng. Một trong số đó là hệ thống điều hòa không khí trên ô tô. Nhờ sự tiến bộ của khoa học công nghệ mà hệ thống này ngày càng được hoàn thiện và phát triển. Dem lại sự thoải mái, dễ chịu cho người ngồi trong xe dưới mọi điều kiện thời tiết.

Ở Việt Nam ô tô đã trở thành một phương tiện giao thông thông dụng của người dân. Các hãng xe lớn như: Toyota, Ford, Mecerdes, Honda, Daewoo, Huyndai, Nissan, Isuzu...đều đã có mặt trên thị trường. Số lượng xe lắp đặt hệ thống điều hòa không khí được sản xuất và bán ra với số lượng ngày càng nhiều. Đồng nghĩa với việc nhu cầu sửa chữa hệ thống điều hòa ngày càng lớn. Từ nhu cầu đó mà yêu cầu cần đặt ra đối với người thợ, người kỹ sư ô tô đó là phải được trang bị những kiến thức chuyên môn về điều hòa tự động và rèn luyện nâng cao trình độ tay nghề sửa chữa.

Tại Khoa Cơ khí Động lực trường Đại Học Nam Cần Thơ, việc học tập và nghiên cứu hệ thống điều hòa không khí trên ô tô còn hạn chế. Tài liệu tham khảo cũng như các trang thiết bị thực hành sửa chữa chưa đáp ứng được nhu cầu học tập. Vì thế các học sinh, sinh viên chưa tiếp cận được nhiều với mảng đề tài này.

Nhận thấy đây là một đề tài nghiên cứu có ý nghĩa thực tiễn cao. Vì vậy em đã mạnh dạng xin nhận đề tài này để tìm hiểu và nghiên cứu. Trong quá trình thực hiện đề tài mặc dù gặp không ít những khó khăn nhưng được sự hướng dẫn, chỉ bảo tận tình của thầy Nguyễn Hoàng Anh cùng các thầy cô trong khoa và các bạn học em đã từng bước hoàn thiện được đề tài của mình. Đến nay đồ án tốt nghiệp của em đã hoàn thành các mục tiêu đề ra theo đúng thời gian quy định.

Do kiến thức chuyên môn còn hạn chế, đề tài nghiên cứu có phạm vi rộng. Nên mặc dù đã cố gắng hết sức nhưng đề tài của em vẫn không tránh khỏi khiếm khuyết và hạn chế. Em rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các quý thầy cô và các bạn để đề tài của em hoàn thiện hơn. Em hy vọng đề tài có thể được sử dụng làm tài liệu tham khảo cho các bạn sinh viên yêu thích nghiên cứu tìm hiểu về hệ thống điều hòa nói chung và hệ thống điều hòa tự động nói riêng trên ô tô. Chúng em rất mong nhận được sự giúp đỡ của các thầy!

Em xin chân thành cảm ơn!

LỜI CẢM ƠN

Em muốn biểu thị lòng biết ơn sâu sắc nhất đến Ban Giám Hiệu, thầy cô ở Khoa Cơ khí Động lực trường Đại học Nam Cần Thơ vì đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và đã truyền đạt kiến thức cho chúng em trong thời gian qua để đề tài của chúng em hôm nay được tiến hành hoàn thành tốt đẹp.

Em chân thành cảm ơn sâu sắc đến người thân yêu, gia đình, bạn bè và thầy cô, thầy hướng dẫn đề tài của chúng em, đã tận tình hướng dẫn, với những lời khuyên của thầy, sự chỉ đạo vô giá của thầy, sự quan tâm vô tận của thầy, sự kiên nhẫn, sự khích lệ và sự hỗ trợ.

Em cảm ơn quý thầy cô trong Khoa Cơ khí Động lực và đặc biệt gửi lời cảm ơn đến thầy hướng dẫn và quý thầy cô người đã chỉ bảo tận tình và cung cấp nhiều ý tưởng quan trọng trên phương hướng nghiên cứu để em hoàn thành công việc này.

Sự biết ơn và tình yêu của chúng em hôm nay luôn hướng về cha mẹ chúng em, anh chị và người mà chúng em yêu quý nhất. Họ luôn là nguồn động lực, là sức mạnh tinh thần, là cảm hứng và lòng tự hào đối với chúng em.

Cảm ơn trường đại học Nam Cần Thơ đã tạo cho chúng em mọi điều kiện trong công tác học tập, và nghiên cứu để tạo nên những kết quả như ngày hôm nay.

Xin chân thành cảm ơn!

Người thực hiện

Trần Hữu Nghị

LỜI CAM KẾT

Tôi xin cam kết khóa luận này được hoàn thành dựa trên các kết quả nghiên cứu của tôi và các kết quả nghiên cứu này chưa được dùng cho bất cứ khóa luận cùng cấp nào khác.

Cần Thơ, ngày 14 tháng 07 năm 2024

Người thực hiện

Trần Hữu Nghị

Mục Lục	Trang
TRẦN HỮU NGHI.....	1
KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC NGÀNH: CÔNG NGHỆ KỸ THUẬT Ô TÔ.....	2
CHẤP THUẬN CỦA HỘI ĐỒNG	1
LỜI NÓI ĐẦU	II
LỜI CẢM ƠN.....	3
LỜI CAM KẾT.....	IV
DANH MỤC HÌNH.....	VII
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	IX
CHƯƠNG 1: NGHIÊN CỨU TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ TRÊN Ô TÔ.....	1
1.1. CHỨC NĂNG CỦA ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ TRÊN Ô TÔ.....	1
1.1.1. <i>Chức năng điều khiển nhiệt độ và tuần hoàn không khí trong xe.</i>	1
Hình 1.3: Nguyên lý hoạt động của giàn lạnh.....	2
1.1.2. <i>Chức năng hút ẩm và lọc gió.</i>	2
1.1.3. <i>Chức năng loại bỏ các chất cản trở tầm nhìn.</i>	3
1.2. PHÂN LOẠI HỆ THỐNG ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ TRÊN Ô TÔ.....	3
1.2.1. <i>Phân loại theo vị trí lắp đặt.</i>	4
1.2.2. <i>Phân loại theo phương pháp điều khiển.</i>	5
CHƯƠNG 2: HỆ THỐNG ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ TRÊN Ô TÔ	7
2.1. KHÁI QUÁT VỀ HỆ THỐNG ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ.....	7
2.1.1. <i>Cấu trúc hệ thống điều hòa không khí</i>	7
2.1.2. <i>Chức năng của hệ thống điều hòa không khí.</i>	7
2.1.3. <i>Vị trí các chi tiết trong hệ thống.</i>	8
2.1.4. <i>Nguyên lý hoạt động chung của hệ thống điều hòa không khí.</i>	8
2.1.5. <i>Cảm biến nhiệt độ</i>	9
2.1.6. <i>Cảm biến nhiệt độ giàn lạnh</i>	10
2.1.7. <i>Cảm biến nhiệt độ nước làm mát.</i>	10
2.1.8. <i>Cảm biến tốc độ máy nén.</i>	11
2.2. CÁC CỤM THIẾT BỊ ĐẶC TRƯNG TRONG HỆ THỐNG ĐIỀU HÒA TRÊN Ô TÔ.....	13
2.2.1. <i>Mô tơ trộn gió. Cấu tạo:</i>	13
2.2.2. <i>Mô tơ dẫn gió vào.</i>	14
2.2.3. <i>Mô tơ chia gió.</i>	15
2.3. Điều khiển các chức năng tự động.....	16
2.3.1. <i>Điều khiển chế độ cửa ra</i>	16
2.3.1.1. <i>Sơ đồ hệ thống</i>	16
2.3.1.2. <i>Hệ thống vận hành</i>	16
2.3.1.3. <i>Sơ đồ điều khiển</i>	17
2.3.2. <i>Điều khiển nhiệt độ dòng khí</i>	18
2.3.2.1. <i>Sơ đồ hệ thống</i>	18
2.3.2.2. <i>Vận hành hệ thống</i>	18
2.3.2.3. <i>Sơ đồ điều khiển</i>	19
2.3.3. <i>Điều khiển cửa nạp khí vào</i>	20
2.3.3.1. <i>Sơ đồ hệ thống</i>	20
2.3.3.2. <i>Vận hành hệ thống</i>	21
2.3.3.3. <i>Sơ đồ điều khiển</i>	21
2.3.4. <i>Điều khiển điều hòa thông minh</i>	22
2.3.4.1. <i>Sơ đồ hệ thống</i>	22
2.3.4.2. <i>Vận hành hệ thống</i>	23
2.3.4.3. <i>Đặt điểm kiểm soát cửa vào</i>	23
2.3.4.4. <i>Hệ thống kiểm soát tuần hoàn tự động</i>	24

2.3.5.	<i>Hệ thống điều khiển quạt</i>	24
2.3.5.1.	<i>Sơ đồ hệ thống</i>	24
2.3.5.2.	<i>Vận hành hệ thống</i>	25
2.3.5.3.	<i>Sơ đồ điều khiển</i>	26
2.3.6.	<i>Điều khiển ly hợp điện từ</i>	27
2.3.6.1.	<i>Sơ đồ hệ thống</i>	27
2.3.6.2.	<i>Vận hành hệ thống</i>	28
CHƯƠNG 3: KIỂM TRA, SỬA CHỮA HỆ THỐNG ĐIỀU HÒA KHÔNG KHÍ		29
3.1.	Các thiết bị chuyên dùng để chẩn đoán và sửa chữa hệ thống điện lạnh ô tô	29
3.2.	Những lưu ý khi sửa chữa hệ thống	36
3.3.	Quy trình nạp ga mới cho hệ thống điều hòa không khí ô tô	38
3.3.1.	<i>Hút chân không</i>	38
3.3.1.1.	<i>Hút chân không</i>	38
3.3.2.	<i>Nạp ga điều hòa</i>	39
3.3.2.1.	<i>Lắp đồng hồ để nạp ga</i>	39
3.3.2.2.	<i>Nạp phía áp suất cao</i>	42
3.3.2.3.	<i>Nạp phía áp suất thấp</i>	42
3.4.	Xử lý sự cố	44
3.5.	Kiểm tra và sửa chữa hệ thống điều hòa không khí	47
3.5.1.	<i>Kiểm tra tổng quan hệ thống điều hòa không khí</i>	47
3.5.2.	<i>Kiểm tra hệ thống điều hòa không khí bằng đồng hồ đo áp suất</i>	48
3.5.3.	<i>Kiểm tra các bộ phận của hệ thống điều hòa không khí</i>	55
3.5.3.1.	<i>Ly hợp từ</i>	55
3.5.3.2.	<i>Giàn nóng</i>	55
3.5.3.3.	<i>Cảm biến áp suất cao</i>	56
3.5.3.4.	<i>Cảm biến nhiệt độ giàn lạnh</i>	56
CHƯƠNG 4: PHƯƠNG ÁN THIẾT KẾ		58
4.1.	Mục đích chế tạo	58
4.2.	Yêu cầu của mô hình	58
4.3.	Phương án chế tạo mô hình	59
CHƯƠNG 5: THIẾT KẾ KHUNG VÀ CHẾ TẠO MÔ HÌNH		60
5.1.	Thiết kế	60
5.1.1.	<i>Thiết kế khung mô hình</i>	60
5.1.2.	<i>Thiết kế bố trí thiết bị</i>	60
5.1.3.	<i>Thiết kế hệ thống đánh pan</i>	62
5.2.	Chế tạo hệ thống đánh pan	62
5.3.	Nội Dung code:	63
5.4.	Chế tạo mô hình	71
CHƯƠNG 6: QUI TRÌNH VẬN HÀNH		74
6.1.	Khởi động và vận hành	74
6.2.	Vận hành hộp pan	76
CHƯƠNG 7: KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ		80
7.1.	KẾT LUẬN	80
7.2.	KIẾN NGHỊ	80
HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG		82
I.	Khởi động và vận hành	82
II.	Vận hành hộp pan	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO		88

DANH MỤC HÌNH

Hình 1.1: Sơ đồ bố trí hệ thống điều hòa trên ô tô.....	1
Hình 1.2: Nguyên lý hoạt động của giàn nóng.....	1
Hình 1.3: Nguyên lý hoạt động của giàn lạnh.....	2
Hình 1.4 : Bộ lọc không khí.....	3
Hình 1.5: Bộ lọc gió kết hợp khử mùi.....	3
Hình 1.6: Kiểu giàn lạnh đặt phía trước.....	4
Hình 1.7: Kiểu giàn lạnh kép.....	4
Hình 1.8: Kiểu kép treo trần.....	5
Hình 1.9: Bảng điều khiển điều hòa cơ trên xe Ford.....	5
Hình 1.10: Bảng điều khiển điều hòa tự động trên ô tô Toyota Camry.....	6
Hình 2.1: Cấu trúc hệ thống điều hòa trên ô tô.....	7
Hình 2.2: Bảng điều khiển điều hòa trên ô tô.....	8
Hình 2.3: Vị trí các chi tiết trong hệ thống điều hòa.....	8
Hình 2.4: Nguyên lý hoạt động của dàn lạnh.....	9
Hình 2.5: Cảm biến nhiệt độ.....	9
Hình 2.6: Cảm biến nhiệt độ dàn lạnh.....	10
Hình 2.7: Cảm biến nhiệt độ nước làm mát.....	11
Hình 2.8: Cảm biến tốc độ máy nén.....	11
Hình 2.9 : Cảm biến ống dẫn gió và cảm biến khối ngoài xe.....	12
Hình 2.10: Đồ thị biểu thị mối tương quan giữa điện trở và nhiệt độ.....	13
Hình 2.11: Cấu tạo và nguyên lý hoạt động của mô tơ trộn gió.....	14
Hình 2.12: Mô tơ dẫn gió vào.....	14
Hình 2.13: Mô tơ chia gió.....	15
Hình 2.14: Sơ đồ hệ thống điều khiển chế độ cửa ra.....	16
Hình 2.15: Mạch điều khiển mô tơ.....	16
Hình 2.16: Sơ đồ điều khiển.....	17
Hình 2.17: Sơ đồ hệ thống điều khiển nhiệt độ dòng khí.....	18
Hình 2.18: Mạch điều khiển mô tơ.....	19
Hình 2.19: Sơ đồ điều khiển trộn khí.....	20
Hình 2.20: Sơ đồ điều khiển cửa nạp khí vào.....	21
Hình 2.21: Mạch điều khiển mô tơ.....	21
Hình 2.22: Sơ đồ điều khiển cửa nạp gió.....	22
Hình 2.23: Sơ đồ hệ thống điều khiển thông minh.....	22
Hình 2.24: Mạch điện điều khiển.....	23
Hình 2.25: Đặt điểm kiểm soát cửa vào.....	23
Hình 2.26: Kiểm soát tuần hoàn tự động.....	24
Hình 2.27: Sơ đồ điều khiển.....	26
Hình 2.28: Sơ đồ hệ thống điều khiển ly hợp điện từ.....	27
Hình 3.1: Đồng hồ đo áp suất.....	30
Hình 3.2: Máy nạp gas, nén khí và hút chân không.....	31
Hình 3.3: Thiết bị phát hiện xì ga bằng điện tử.....	34
Hình 3.4: Máy chẩn đoán Hi-scan pro.....	35
Hình 3.5: Nồi đồng hồ để hút chân không.....	38
Hình 3.6: Kiểm tra độ kín khí.....	39
Hình 3.7: Nồi van cho bình nạp ga.....	40
Hình 3.8: Lắp bình nạp ga vào đồng hồ.....	41
Hình 3.9: Nạp phía áp suất cao.....	42
Hình 3.10: Nạp phía áp suất thấp.....	43
Hình 3.11: Đồng hồ đo áp suất môi chất.....	49
Hình 3.12: Lượng môi chất thấp.....	49
Hình 3.13: Van giãn nở ở trạng thái kẹt đóng.....	50

Hình 3.14: Bộ lọc bị nghẹt.....	51
Hình 3.15: Máy nén bị hỏng.....	51
Hình 3.16: Cản trở kỹ thuật của giàn nóng	52
Hình 3.17: Không khí có trong hệ thống.....	53
Hình 3.18: Hơi ẩm có trong hệ thống	54
Hình 3.19: Van giãn nở bị kẹt mở	54
Hình 3.20: Kiểm tra ly hợp từ.....	55
Hình 3.21: Giác cảm biến áp suất cao	56
Hình 3.22: Kiểm tra cảm biến nhiệt độ giàn lạnh	56
Hình 3.23: Kiểm tra mô tơ quạt	57
Hình 5.1: Bản vẽ thiết kế khung mô hình	60
Hình 5.2: Mặt trước mô hình hệ thống điều hòa không khí.....	61
Hình 5.3: Hình tổng thể mô hình hệ thống điều hòa không khí.....	61
Hình 5.4: Sơ đồ mạch điện hệ thống đánh pan.....	62
Hình 5.5: Giao diện Webserver	70
Hình 5.6: Sơ đồ kết nối của mạch điều khiển	70
Hình 5.7: Tiến hành hàn định hình	71
Hình 5.8: Sơn bảo vệ mô hình.....	71
Hình 5.9: Lắp đặt mặt gỗ	72
Hình 5.10: Lắp đặt trang thiết bị.....	72
Hình 5.11: Sơ đồ mạch điện hệ thống điều hòa không khí.....	73
Hình 5.12: Trang trí và hoàn thiện mô hình.....	73
Hình 6.1: Cấp nguồn cho mô hình	74
Hình 6.2: Mở công tắc AC	75
Hình 6.3: Điều khiển nhiệt độ	75
Hình 6.4: Kết nối wifi cho mô hình.....	76
Hình 6.5: Pan quay ở tốc độ chậm	77
Hình 6.6: Quạt giàn lạnh không hoạt động.....	78
Hình 6.7: AC không hoạt động	78
Hình 6.8: Quạt dàn nóng không hoạt động.....	79
Hình 6.9: Quạt kết nước không hoạt động.....	79

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

(ECU): ECU là viết tắt của "Electronic Control Unit," nghĩa là Bộ Điều Khiển Điện Tử trong tiếng Việt.

AC: là viết tắt của "Air Conditioning," nghĩa là Hệ Thống Điều Hòa Không Khí trong tiếng Việt

CO (Cacbonmonoxit), **HC**

(hydro cacbon) và **NOX** (các oxit nito)

FRESH và **RECIRC** : Gió ngoài và gió trong

HOT: Nhiệt độ nóng

COOL: Nhiệt độ lạnh

LCU: thường là viết tắt của "Local Control Unit" (Đơn vị Điều Khiển Địa Phương)

DEF/VENT: Tan băng và thông gió

OPEN/SHUT: Mở, Tắt

FRE/REC: Đóng băng và ngắt nguồn

MODE: Cách thức

DEF: DEF" thường là viết tắt của "Defrost" hoặc "Defog."

VENT, B/L, FOOT: Thông gió, truyền dữ liệu, đơn vị đo

NO2: Khí oxit nito

LO: Viết tắt của low ,chế độ thấp

HI: Viết tắt của HIGH ,Chế độ cao

COLD SOAK: Hấp thụ nhiệt lạnh

HOT SOAK: Hấp thụ nhiệt nóng

ECM: thường là viết tắt của "Electronic Control Module" (Mô-đun Điều Khiển Điện Tử).

CAN: có thể là viết tắt của "Controller Area Network." Đây

PSI: là viết tắt của "Pounds per Square Inch,"

Hi-scan pro: Chuyên nghiệp

FATC: là viết tắt của "Fully Automatic Temperature Control"

MAX COLD: độ lạnh tối đa

Webserver(HTML): Máy chủ webserver